VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO RY
Kalevankatu 4
00100 HELSINKI

KIRJALLINEN LAUSUNTO

11.11.2020

Valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

E-mail sara.kuitunen@eduskunta.fi

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ LAIKSI TUTKIMUS- JA KEHITTÄMIS-TOIMINNAN LISÄVÄHENNYKSESTÄ VEROVUOSINA 2021 – 2025 (HE 196/2020)

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksestä verovuosina 2021-2025.

Esityksen mukaan lisävähennykseen olisivat oikeutettuja kaikki elinkeinotoimintaa tai maataloutta harjoittavat verovelvolliset, joilla on määritelmät täyttäviä vähennyskelpoisia tutkimus- ja kehittämistoiminnan menoja. Vähennyksen tekemisen perusteena olisi yrityksen maksama tutkimus- ja kehittämistoiminnan hankkeeseen perustuva alihankintalasku, jonka olisi lähettänyt tutkimus- tai tiedonvälitys organisaatio.

Vähennyskelpoisten kustannusten verovuosikohtainen alaraja olisi 10 000 euroa ja yläraja 1 000 000 euroa, jolloin lisävähennyksen määrä olisi 5 000 – 500 000 euroa kutakin verovuotta kohti.

Ehdotetun lisävähennyksen tavoitteena on verovelvollisten kannustaminen lisäämään tutkimus- ja kehittämistoiminnan yhteistyötä lain määritelmän täyttävien hyväksyttyjen tutkimus- ja tiedonvälitysorganisaatioiden kanssa.

Toisaalta esityksen perusteluissa todetaan, että selkeää näyttöä verotukien kannustavasta vaikutuksesta tutkimus- ja kehittämistoimintaan on hankala todentaa. Saman suuntaisia johtopäätöksiä sisältyy myös Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen julkaisemaan raporttiin (Arvio t&k-verokannusteen vaikutuksista yritysten toimintaan Suomessa Etla raportti 11.3.2016 numero 51).

Raportissa käsitellään Suomessa vuosina 2013 ja 2014 voimassa ollutta t&k-toiminnan verotukea, joka salli yritysten vähentää t&k-palkkamenot tietyin ehdoin kaksinkertaisina. Raportin lopputulos oli se, että tulosten perusteella verotuki ei saavuttanut sille asetettuja tavoitteita. Tuella saattoi olla positiivinen vaikutus t&k-toiminnan määrään, mutta tulosten mukaan vaikutus ei ollut voimakas eikä tilastollisesti merkitsevä.

Verrattuna aikaisempaan, vuosien 2013- 2014 t&k-toiminnan verotukeen, esitetty lisävähennys on tarkoitus toteuttaa pidemmälle ajalle ja sen soveltamisala on laaja-alaisempi. Myönteistä on myös se, että esitetyn lisävähennyksen saamisen edellytykset ovat vähemmän tulkinnalliset verrattuna aikaisempaan t&k-toiminnan verotukeen.

Esitetyn lisävähennyksen taloudellinen merkitys ja eurorajat ovat kuitenkin samassa suuruusluokassa kuin aikaisemmin. Parhaimmillaan lisähyöty esitetystä lisävähennyksestä vastaa enintään 1/10 osaa kustannusten määrästä. Esitettyä viiden vuoden voimassaoloaikaa ei myöskään voida pitää kovin pitkänä.

Lisävähennyksen käyttöoton merkitys verotuottoihin arvioidaan myös vähäiseksi, sillä esityksen perusteluissa arvioidaan, että verotuottomenetykset ovat vuosittain enintään 8 miljoonaa euroa.

Parhaimmillaankin lisävähennyksen käyttöönotto esitetyssä muodossa on täydentävä keino kannustaa tutkimus- ja kehittämistoimintaa. Esitettyjen tavoitteiden saavuttaminen edellyttäisi laajamittaisempaa lisävähennystä, jonka voimassaoloaika olisi pidempi.

Veronmaksajain Keskusliitto ei vastusta esitetyn verohuojennuksen käyttöönottoa, mutta toteaa esityksen vaikutuksen jäävän aiemmista vastaavista verotuista saatujen kokemuksien perusteella todennäköisesti vähäiseksi.

Juha Koponen
johtava verojuristi

Mikael Kirkko-Jaakkola
pääekonomisti